

Uniejów na kartach Architektonischer Atlas von Polen (Kongress-Polen)

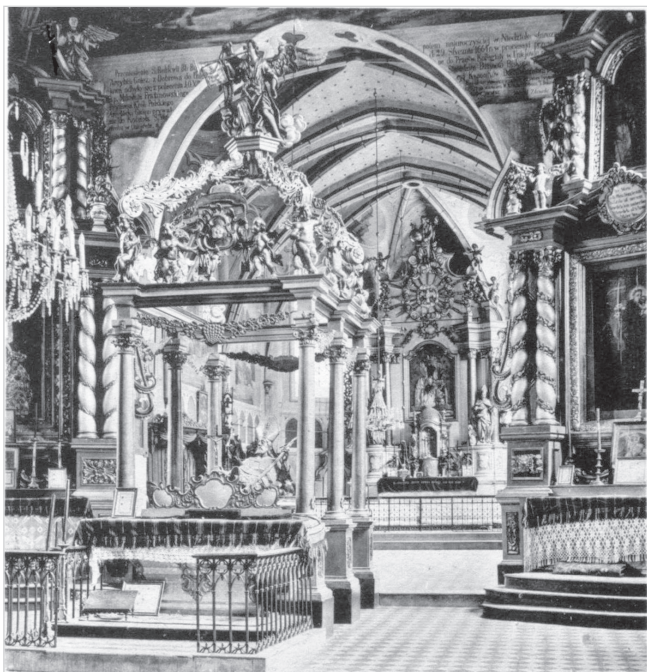
Paul Juckoff-Skopau (1874-1936) był niemieckim rzeźbiarzem i historykiem sztuki, absolwentem Akademii Sztuk Pięknych w Lipsku. W czasie pierwszej wojny światowej, w latach 1916-1918 pełnił funkcję eksperta do spraw zabytków i przy niemieckich władzach okupacyjnych w Warszawie. P. Juckoff-Skopau wraz ze współpracownikami zebrał wówczas spory materiał, dotyczący historii i zabytków Warszawy, miast dawnej Kongresówki, kościołów, klasztorów, synagog, zamków, pałaców, wsi. Efektem tych działań, zakończonych latem 1918 roku, stał się kilkusetstronicowy album, prezentujący efekty badań i przybliżający niemieckiemu czytelnikowi główne zabytki Polski (w granicach dawnego Królestwa Kongresowego). Publikacja została wydana jako „Architektonischer Atlas von Polen (Kongress-Polen)” w wydawnictwie GEA w Berlinie, jednak dopiero w 1921 roku.

Mieszkańców Uniejowa zainteresuje fakt, że nadwarciański gród znalazł w tym wydawnictwie własne miejsce, jako ciekawe miasteczko bogate w walory architektoniczne i zabytki. W albumie zamieszczono aż cztery zdjęcia z Uniejowa, wykonane w latach 1914-1918, przedstawiające rynek z dzwonicą, panoramę miasta, wewnątrz kolegiaty Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z nieistniejącą już konfesją bł. Bogumiła wreszcie ciekawe ujęcie zamku od północy. W części opisowej albumu znalazł się komentarz historyczny. Zamek urzekł niemieckiego historyka na tyle, że zdecydował się on określić wieżę mianem romańskiego zabytku; zanotował też, że została lekko uszkodzona w czasie działań wojennych. Późnobarokowe wnętrze kolegiaty, wedle ówczesnych przyzwyczajęń historyków sztuki, określił mianem „jezuickiego baroku”. P. Juckoff-Skopau nie

ustrzegł się też kolejnego błędu, datując pochodzącą z początku XX wieku dzwonicę, na rok 1803. Sam kościół w jego ocenie był wówczas dobrze utrzymany.

Interesujący ten wyimek z warsztatu historyka, warto i dziś przypomnieć w Uniejowie.

Makary Górzyński



133. Uniejów, Inneres der katholischen Pfarrkirche mit Grabmal des heil. Bogumiła

Uniejów, wnętrze katolickiego kościoła farnego z grobem św. Bogumiła



206. Uniejów (Kr. Turek), Schloßruine

Uniejów (powiat Turek), ruina zamku



77. Uniejów (Kreis Turek), Marktplatz mit Glockenturm

Uniejów (powiat Turek), rynek wraz z dzwonicą



132. Uniejów (Kr. Turek), Katholische Pfarrkirche mit Glockenturm

Uniejów (powiat Turek), katolicki kościół farny wraz z dzwonicą